

Százötvenéves a Városliget

— Szó se lehet róla! Lakott helytől messze van, csak nem boldult meg a pesti polgár, hogy odamenjen szórakozni?

— Márpedig odamegy! Igenis, a Városerdőt mulató- és üdülőhelyé kell kialakítani!

— Ellenzen!

— Mellelte vagyonok!

1799. nyara volt. A választott tanács Boráros János városbíró jelentése felett vitatkozott. Tushl Sebestyén szószóló és jónéhány társa volt az ellenzék. Ki hallott már olyant, hogy polgármester erdőbe megyen szórakozni, hozzá még oda a messzeségbe, a Városerdőbe? Aki jó levegőt akar, kimegy a gellért-hegyi szőlőbe, ott legalább borpinck is vannak. De a Városerdőbe!... Boráros védte igazát. Terjedelmes jelentést terjesztett a Löblicher Stadt Magistrat elé. Sarlay József, Pashgall Antal, Hülf Móric tanácsnokokkal járták be a Városerdőt és megtették jelentésüket az erdő átalakítására, a költségvetésre.

AZ ELSŐ TELEKRENDEZÉS

— Meg kell valósítani az erdő teraszos ültetését — mondta Boráros János városbíró —, de ugyanígy az átalakítást is a lakosság érdekében, nehogy az utókor hangagsággal vádoljon bennünket, mint ahogy mi is méltán kárhoztatjuk elődeink mulasztásait!

A tanács több tagjának nyakaskodásán túl volt még egy nehézség: az, hogy az erdő Batthyány Tivadar gróf bérletében volt! De Boráros harcolt a bérlet ellen is. A bérletet fel kell mondani — hangoztatta —, mert a «gróftól» hiába figyelmeztelik kötelességére, a Városerdő majorjait pusztulnak, a fák javát kivágják, legelő lesz az erdőből! Ő azonban hallani sem akart a bérlet megszüntetéséről. Előállt az a különös helyzet, hogy bár Batthyány a bérletben volt, Hülf Móric tanácsnok indítványára a város tanács mindent megtett az erdő környékének rendezésére és szépítésére. 1799. őszén, a november 6-án kell írat szerint, azonnal hozzáfogtak a Városerdőbe vezető út kiépítéséhez. Ez az út a mai Király-utca közepétől vezetett az erdő irányába — mezőkön, réteken át, fűzesek és zombékok között! Ezt követte tavasszal az utat szegélyező fasor kiültetése, majd egy nagyon érdekes rendelet: az első tájszépítési intézkedés Pesten! A város tanács rendelete úgy szólt, hogy a Városerdőbe vezető fasor mindkét oldalán lévő területet parcellázni kell, de a védőknek a telkeket léckerítéssel kell körülvenni, a telkek előrése húszölnyi mélységben gyümölcsösnek használható, a főbb részt szőlővel kell beültetni.

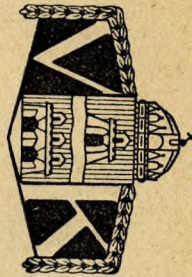
A HÍRES DRÓTHID

Batthyány Tivadar hallani sem akart a bérlet megszüntetéséről. A város tanács a királyi udvari kamarához fordult jogorvoslatért! A felsorakoztatott jogsérthetők, amelyeket Boráros János már mint polgármester szövegezett meg, az udvari kamara sem hozhatott más döntést, mint azt, hogy a grófnak távozni kell a bérletből! Ezzel a döntéssel indulhatott el a Városerdő — a Városliget felé! Nebbien Alfréd gazdasági tanácsos készítette el az átalakítási terveket. Nebbien tíz esztendőre osztotta el a munkálatokat. Az első teendő egy faiskola alapítása volt. A magvakat és a dugványokat a Margitszigeten gyűjtötték be. A liget híres platánjai és vadgesztenyéi a nádor alosuti faiskolájából kerültek ki. Utak készültek, tánc-

terem és kocsma épült, a nagyszigetre (a mai Mezőgazdasági Múzeum helyén) a liget majorját, gazdasági épületeit helyezték el. A kis szigetre dróthíd vezetett: Anton Frigyes bécsi szításmester készítette 2340 forintért! A dróthíd nevezetessége volt a Városligetnek, s csak 1875-ben bontották le.

Százötven esztendőes tehát a Városliget. Ma egy világáros szívében van, akkor olyan messze volt, hogy Tushl Sebestyén szószóló és társai talán joggal kiáltottak fel: „csak nem boldult meg a pesti polgár, hogy odamenjen szórakozni?” De Boráros János, akinek emlékét egy tér őrzi a náctól elpusztított híd pesti oldalán, tudta, mit akar. Fésült helyet, a jövedelmek és a szerelmek vadregényes ligetével ajándékozták meg Pest lakosságát. Százötven évvel ezelőt!

(d.)

Közp. nyomat. XX. cs. 23. sz.

Budapestre vonatkozó újságcikkek		Szerző:	Idő:	Hel.	Tár.
		Cím:	Idő:	Hel.	Tár.
Forrás:	Idő:	Hel.	Tár.	Osztályozás 112.21 Városliget 11949	
(Hely)	Idő:	Hel.	Tár.		
	(Köt. v. füz.)	Hel.	Tár.	Szekesfvarosi házinyomda 1926 — 8891	
	(Oldal)	Hel.	Tár.		
		Személy			
		Helyszám			

Szekesfvarosi házinyomda 1926 — 8891